

Нови анти-владини протести избијају широм Блиског истока, после масовних демонстрација и смене власти у Египту. Таква ситуација представља и нове могућности, и нове препреке за америчку спољну политику у региону.

Једна земља, захтев једног народа за променама... Америчка влада у почетку је опрезно реаговала на египатске протесте – све док, на крају, председник Обама није јасно ставио на знање да подржава нову владу.

„Египатски народ је проговорио, и његов глас се чуо“, изјавио је амерички председник.

Чуо се и глас других – широм Блиског истока. Обамина администрација сада треба да одлучи како да реагује, и кога да подржи.

У Бахреину, специјална полиција прекинула је протесте који су у почетку били мирни, и у прва два дана убила двоје демонстраната. У Јемену је дошло до сукоба између учесника студентског протеста, владиних присталица и полиције. Демонстранти траже оставку председника Али Абдулаха Салеха, који је већ обећао да се неће поново кандидовати. Демонстранти у Либији траже смену Моамера ел Гадафија, који њиховом земљом влада већ 42 године.

Полиција је пребијала демонстранте који су изашли на улице Техерана. У питању су највеће демонстрације у тој земљи од спорног избора председника Махмуда Ахмадинежада 2009. Насиље иранске полиције осудио је председник Обама.

„Иронија је што се ирански режим претвара да слави догађаје у Египту када заправо поступа потпуно супротно тим догађајима, пуцајући и пребијајући оне који покушавају да на миран начин изразе своје ставове.“

Џејмс Филипс из Фондације Херитиџ каже да би председник требало да оде корак даље.

„САД би требало да наставе да врше максималан притисак на режим, и покушају да изазову раздор између режима и народа, а један од начина је појачавање санкција у Уједињеним нацијама...“

Међутим, америчка политика на Блиском истоку различитим земљама поставља различите захтеве. Државна секретарка Хилари Клинтон дала је интервју ТВ мрежи Ал-Хура, коју финансира америчка влада.

„Нашим пријатељима упућујемо веома доследну поруку – промене су неопходне.“

Џејмс Зогби из Арапско-америчког института каже да због тога америчка политика делује неизбалансирано.

„Владе које су тренутно у невољи су управо оне које су нас подржавале, и на чијој смо подршци инсистирали док смо остваривали циљеве који су били изузетно непопуларни у самој Америци. Зато је недолично просто променити страну у овом тренутку.“

Зогби каже да је резултат такве политике да се народи у тим земљама љуте на САД што подржавају аутократске режиме, а владари љуте на САД што подржавају демонстранте када протести добију на замаху.

Зогби такође каже да САД губе кредибилитет у арапском свету пошто не критикују Израел и не раде на унапређењу мировног процеса.

„Требало би да у УН-у гласамо за, а не против резолуција о јеврејским насељима и да иза

тога станемо користећи сав свој политички утицај.“

Америчка спољна политика и подршка Израелу су увек део једначине на Блиском истоку.

Обамина администрација каже да ће, када дође до промена у региону, демонстранти своју енергију усмерити ка новим могућностима, уместо што изливају негативне емоције према САД и Израелу. У овом тренутку, међутим, нове могућности су управо оно што даје мотивацију демонстрантима.

(VOA)